

F.A.Z.: Intervju sa visokim predstavnikom Christianom Schmidtom

Razgovaraao: Michael Martens

F.A.Z: Gospodine Schmidt, nije nikakva novost da ste kao visoki predstavnik međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini, poput mnogih Vaših prethodnika u konfliktu sa Miloradom Dodikom. Ali, svakako je novina to da je Dodik kao predsjednik Republike Srpske u Bosni i Hercegovini sada najavio da će Vas dati uhapsiti i deportirati, ukoliko stupite na teritoriju njegove republike. Kako ćete reagirati?

Christian Schmidt: U ovakvim slučajevima političkog ludila je dobro ostati miran i obavljati svoje poslove i zadatke. Naravno da Republiku Srpsku neću zbog toga isključiti iz područja svojih odgovornosti. To dugujem ljudima koji tu žive. Nažalost, ovaj se dio Bosne i Hercegovine sve više kreće ka autokratiji u kojoj vladavina prava više nije nikakvo mjerilo.

F.A.Z: Imate li narednih dana termine u Republici Srpskoj?

Christian Schmidt: Uistinu, narednih dana i sedmica tamo stvarno imam termine, posebno u Banjoj Luci, ali i u drugim gradovima. Njih ću ispoštovati, a gospodin Dodik ne bi trebao nastaviti sa svojim egocentričnim ludostima, jer će jedina osoba koja će se zbog toga stvarno naći u krizi biti on sam.

F.A.Z: Dodik se svojom retorikom, istina, doveo u situaciju da mora povući potez. Ukoliko dođete u Banju Luku i ne uhapsite Vas, kod njegovih ga pristalica više neće biti glas da uvijek uradi ono što kaže.

Christian Schmidt: Pa onda će njegove pristalice utvrditi da on uopće ne radi uvijek ono što kaže i da svojoj zemlji ne

donosi ništa dobro.

F.A.Z: Da li bi Dodik kao predsjednik Republike Srpske uopće imao ovlasti da policiji RS naredi Vaše hapšenje?

Christian Schmidt: Bez obzira na to što za mene važi Bečka konvencija o diplomatskim odnosima i ja stoga svakako imam imunitet, Dodik ne bi bio nadležan da naredi hapšenje jer nije ovlašten za izdavanje naređenja policiji. To bi prvo Tužilaštvo moralo razjasniti. Pa, Dodik je već pokušao sa prijavom protiv mene u Republici Srpskoj, a mudro Tužilaštvo u Banjoj Luci je, postupajući oprezno, taj postupak proslijedilo Tužilaštvu Bosne i Hercegovine u Sarajevu, sa kojim nisam imao nikakvog kontakta. Na kraju, ali ne manje važno, Dodikovo ponašanje je šamar EU koja pokušava poboljšati vladavinu prava u Bosni i Hercegovini. Vara se ako misli da za njega važe posebna prava ili posebna pravila. Zato bi gospodin Dodik trebao biti spreman na neka, za njega, prilično neprijatna vremena.

F.A.Z: Nedavno ste rekli da opcija smjene Dodika, za koju teoretski imate ovlaštenje, ostaje na stolu. No, mnogi sumnjaju da biste to mogli provesti jer nemate izvršnu vlast. Dodik bi Vas mogao jednostavno ignorirati. Kako, u slučaju dvojbe, namjeravate provesti smjenu?

Christian Schmidt: To su promišljanja o kojima se ne komunicira unaprijed. Doduše, protiv gospodina Dodika je već u toku jedna istraga. Dakle, to, da se za njega interesira Tužilaštvo, nije nikakvo novo iskustvo. Štoviše, vidjet ćemo kako se međunarodna zajednica ophodi prema nekome ko svojim akcijama snažno napada evropski put Bosne i Hercegovine i istovremeno nastupa kao bliski saveznik Vladimira Putina.

F.A.Z: Biste li za akciju protiv Dodika imali podršku srbijanskog predsjednika Aleksandra Vučića?

Christian Schmidt: Vidjet ćemo hoće li Dodikova najava biti proizvod njegove fantazije ili će biti još toga. Uslijedi li

još toga, onda će postati jako ozbiljno. Nisam uopće spreman pregovarati o kompromisu – pravo Daytonskog mirovnog sporazuma se mora provoditi. Razmotrit ćemo to u međunarodnoj zajednici.

F.A.Z: Dodik je najavio i da, ukoliko biste donijeli odluku o kontroverznoj raspodjeli državne imovine Bosne i Hercegovine, Republika Srpska će još iste noći objaviti svoju nezavisnost. Šta onda?

Christian Schmidt: To je taj čudni način na koji gospodin Dodik definira pravo – pravo je ono od čega imam korist. Time neće imati uspjeha u Evropi. Pitanje državnog vlasništva Bosne i Hercegovine već skoro 30 godina čeka na rješenje, od raspada Jugoslavije. Dio mog posla je raspodjelu pomjeriti sa mrtve tačke. Pretpostavljam da Dodikova odlučnost da odbrani svaki kvadratni metar državne imovine koji mu ne pripada ima veze i sa velikim dugom koji je nagomilao Republici Srpskoj. Riječ je o pravednoj raspodjeli državne imovine. Za to je potreban državni zakon. Zamislivo bi bilo, naprimjer, prenos vlasništva na zajedničku agenciju čiji bi se prihodi pravedno raspoređivali. Samo morate biti spremni uključiti se u dijalog. Svi drugi su u Bosni i Hercegovini spremni, osim gospodina Dodika.

F.A.Z: U slučaju sukoba, Republika Srpska bi se u Distriktu Brčko Bosne i Hercegovine, na granici s Hrvatskom mogla podijeliti na dva dijela koja više ne bi bila međusobno povezana. Neki traže stacioniranje jednog kontingenta evropske vojne misije EUFOR u Brčkom kako bi bili spremni u slučaju eskalacije.

Christian Schmidt: U posljednje vrijeme smo pomno pratili situaciju u Brčkom i razgovarali o tim pitanjima. Ne vidim da se u ovom trenutku trebamo pripremati za vojnu operaciju.